

Panssariseminaari 2020

Perinteinen Panssariseminaari järjestettiin 16. kerran tutussa paikassa Parolannummen vanhan sotilaskodin Vaakunasalissa. Täyteen myydyssä seminaarissa kuultiin jälleen tänäkin vuonna mielenkiintoisia esityksiä, kuten aina. Päivä alkoi ilmoittautumisilla ja aamukahvilla.

Kellon lähetessä kymmentä osanottajaa siirtyivät Vaakunasaliin ja päivä oli virallisesti valmis alkamaan. Tilaisuuden avasi kello 10 Panssarimuseon johtaja Simo Hautala toivottaen kaikki tervetulleeksi. Hautala kiitti avauspuheenvuorossaan tilaisuutta vuosia juontanutta Erkki Kauppista sekä myös Panssariprikaatia järjestelyiden tukemisesta, kuten Sotilaskotiyhdistystä ja seminaarissa pitkään talkoilleita panssari-kiltalaisiakin. Kiitokset sai lisäksi seminaarin isä kiltaveli Esa Muikku. Hautala kertasi myös päivän kulun sekä luentojen aiheet, mainiten mm. että tänä vuonna kuultava Seppo Simolan esitys heraldiikasta oli järjestyksessään ensimmäinen seminaarin historiassa. Aina siis myös jotain uutta ja erilaista.

PT-76- ja BTR-50-vaunujen hankinnat ja käyttö Suomessa

Päivän ensimmäisen luennon piti kaikkien tuntema, pitkän linjan panssarihistorioitsija Esa Muikku esitellen aluksi otsakkeessa mainitun ”neuvostovaunuperheen” kehityshistoriaa.

PT-76 -vaunujen kehitys alkoi Neuvostoliitossa vuonna 1949 ja kaksi prototyyppiä valmistui 1950. Vaunuilla tehtiin testejä vuonna 1951 ja se hyväksyttiin käyttöön 1952. Sarjavalmistus alkoi Stalingradin traktoritehtaalla vuonna 1953 ja niitä valmistettiin Muikun mukaan kaikkiaan 1916 kappaletta vuosina 1953-1959. Vaunumallista tuli parannettu versio PT-76B vuonna 1958, jonka sarjavalmistus alkoi vuonna 1959. Tätä versiota valmistettiin vuosina 1959-1957 kaikkiaan 1143 kappaletta.

Seuraavaksi esittelyyn tuli PT-76:n ”pikkuveli” eli samaan alustaan pohjautuva BTR-50, jonka suunnittelu alkoi niin ikään vuonna 1949. Prototyyppi tuli ulos vuonna 1950 ja sarjavalmistus perusvaunun osalta alkoi vuonna 1952 ja päättyi vuonna 1954. Näitä uivia vaunuja valmisti sama tehdas kuin PT-76-vaunujakin eli Stalingradin traktoritehdas (STZ). Muikku esitteli myös kuvin BTR-50:n eri versioita, joista mainitsi mm. vuosina 1957-1958 kehitetyn PK-miehistönkuljetusversion, jonka sarjavalmistus alkoi vuonna 1959. Vaunusta kehitettiin myös esikuntapanssarivaunun versio, jonka sarjavalmistus alkoi niin ikään 1959.

Suomeen uintikykyisiä PT-76-tiedusteluvaunuja ostettiin 1960-luvun alkupuolelta alkaen. Näiden lisäksi Neuvostoliitto tarjosi BRDM-pyöräpanssariautoja, mutta niitä ei hankittu. Ensimmäinen toimitus PT-76-vaunuja saatiin vuoden 1963 lopulla (12 kpl). Muikun mukaan Neuvostoliitto myi Suomelle PT-76B:n riisuttuja ja varustukseltaan vanhennettuja versioita, joissa oli mm. vakaimeton tykki.

Panssarivaunupataljoona sai ensimmäisen PT-76-vaunun vuonna 1964 ja siitä eteenpäin lisää. Vaunut olivat käytössä vain Parolassa. Ammunnat niillä suoritettiin Niinisalossa ja Upinniemessä. Vaunut välikorjattiin vuonna 1970 ja niiden käyttö Panssariprikaatissa päättyi vuonna 1981. Tämän jälkeen niistä oli käytössä kolme Uudenmaan prikaatissa ja Savon prikaatissa. Vaunumalli hylättiin lopullisesti vuonna 1994. Osa päätyi maalivaunuiksi ja muistomerkeiksi, kaksi kappaletta museoitettiin. Lisäksi kuusi PT-76-vaunua muokattiin 1994-1995 ajokoulutusvaunuiksi poistamalla niistä tykki ja korvaamalla sen aukko pleksilevyllä. Tämä versio sai nimen PT-76A. Tätä muutostyötä perusteltiin Muikun mukaan sillä, että BTR-50-kalustoa haluttiin säästää antamalla ajokoulutusta PT-76A-vaunuilla.

BTR-50PK-kuljetuspanssarivaunuja saapui Muikun

Seminaari oli jälleen loppuun myyty vaikka muutama paikka oli välillä vapaana.

mukaan maahan joulukuusta 1963 alkaen aina vuoteen 1968 asti, yhteensä 60 kappaletta. Tässäkin vaunumallissa oli osin vanhoja varusteita mm. palontorjuntajärjestelmä oli vanhaa mallia. Näilläkin vaunuilla annettiin varusmieskoulutusta vain Panssariprikaatissa. Vaunujen käyttö oli moninaista ja vaunut olivat myös uintikykyisiä. Niillä testattiin kokeilumielessä myös miinoittamista ja lisäksi viestijoukot käyttivät PK-versiota. Samoin kuin PT-76-kalustolle, myös BTR-50-kalustolle suoritettiin erilaisia välikorjauksia ja peruskorjauksia. Koulutus kuljetuspanssarivaunuina päättyi näillä vaunuilla 1990-luvulla. Muikun mukaan kaksi kappaletta on säilynyt alkuperäisinä versioina ja ne ovat museoitu.

Vuonna 1993 BTR-50PK-alustoille alettiin muokata yhtymän viestivaunuja (YVI). Muutostyön suoritti Vammassa. Prototyyppi valmistui 1993 ja toimitukset ajoittuivat vuosille 1994-1995. Kahdesta vaunusta tehtiin ilmatorjunnan johtopanssarivaunun versio 1996. Muikku kertoi, että viestivaunuja muokattaessa oli huolena painon nousu, joka johti mm. ohjattavuusongelmiin sekä vaunun johtopyörien polviakselitukien repeämiin. Koulutus YVI-vaunuilla alkoi 1996. YVI-perheeseen kuului kaikkiaan viisi erilaista ajoneuvoa, joissa oli vain pieniä eroja. Esikuntakäyttöön tehty YVI-EK oli parhaiten varusteltu versio.

BTR-50PU-viestiversion ensimmäiset kappaleet toimitettiin Neuvostoliitosta Suomeen kesäkuussa 1967 ja lisäerät maaliskuussa 1971 ja lokakuussa 1976. Vaunuja hankittiin kaikkiaan 11 kappaletta Neuvostoliitosta ja vielä kolme kappaletta Itä-Saksan jäämistöstä. Näitäkin vaunuja käytettiin varusmieskoulutuksessa vain Panssariprikaatissa. Näiden versioiden radiokalusto modernisoitiin 1980-luvun puolessa välissä ja laite sai mallimerkinnän BTR-50PUM. Mallina radiokaluston modernisoinnissa käytettiin BTR-60-miehistönkuljetusvaunujen alustalle tehtyjä R-145BM-viestivaunuja. Laitteita tehtiin kaikkiaan viisi kappaletta vuosina 1988-1991. Tämän version radiokalustoa päivitettiin 1993 poistamalla mm. putkiantennit.

Vaunuihin vaihdettiin vielä länsimainen radiokalusto ja vaunu sai mallimerkinnän BTR-50PUM1. Tätä versiota tehtiin 11 kpl vuosina 1995-1997. Tätä seurasi vielä BTR-50PUM2, jossa oli mm. litteät isot näytöt ja tehokas sähkövoimakone. Versio tuli kokeiluun vuonna 2000 ja siitä tehtiin neljän vaunun koesarja 2000-2003. Vaunut olivat kokeiltavana Panssariprikaatissa koulutusikäisen loppuun asti.

Muikku esitteli laitteen eri versioita myös kuvin. Kuvissa nähtiin mm. Suomessa varusteltu häiriövaunu sekä samalla laitteistolla varustettu PT-76-alustainen laite, joita tehtiin kaksi kappaletta.

Leopard 1 ARV hankinta ja käyttöönotto Suomessa

Päivän toisena luentona kuultiin diplomi-insinööri Aki Toivosen varsin seikkaperäinen esitys Hollannista ostettujen Leopard 1 -alustaisten panssaritujen evakuointi- ja pionee-

rivaunujen tiestä Suomeen. Toivonen tarkasteli vuonna 2016 alkanutta hanketta projektinhallinnan näkökulmasta aina Puolustusvoimien järjestelmäkeskuksen tehtävänannosta kansallisiin muutostöihin.

Toivosen mukaan toimeksiantoa edelsi esiselvitystyö, jossa päädyttiin hankintoihin Hollannista. Keskiraskaan evakuointikyvyn omaavia vaunuja ostettiin kahta eri versiota, evakuointivaunuja (Armored Recovery Vehicle), jossa on 40 tonnin nosturi sekä pioneerivaunuja (Armored Engineering Vehicle), jossa on mm. iso puskulevy. Kumpaakin hankittiin kahdeksan kappaletta. Toivosen mukaan eri versiot on käsitelty Suomessa yhtenä tyypinä. Hankinta sisälsi vaunujen lisäksi myös mm. erikoistyökalut, koulutuspaketin sekä tarvittavat varaosat. Laitteiden hankinnassa hyödynnettiin Leopard 2 A6 -projektia.

ARV-hankintaprojektissa mukana oli 15 henkeä. Vuonna 2016 käynnistynyt hanke vietiin läpi vaiheittain siten, että projekti perustettiin vuonna 2017 ja toteutettiin kaksi koulutusta käyttöhenkilökunnalle Hollannissa ja myös varsinaiset hankintasopimukset allekirjoitettiin. Vuoden 2017 aikana lisäksi käytiin tekemässä laitteiden vastaanotto Hollannissa valitsemalla mieleiset yksilöt. Vuoden 2017 aikana valmisteltiin ja laadittiin vielä puhelulaitteiden hankintasopimukset. Kansallisten muutostöiden hankintasopimukset valmisteltiin ja allekirjoitettiin niin ikään 2017 ja hankkeen rahoitus valmisteltiin.

Vuonna 2018 vastaanotettiin ensimmäinen erä vaunuja, yksi AEV ja yksi ARV. Vaunujen meri- ja maakuljetukset Suomeen suoritettiin yhdessä Leopard 2 A6 -kuljetusten kanssa. Kansallisten muutostöiden esisuunnitteluprosessi käynnistettiin. Tämän tiimoilta pidettiin Toivosen mukaan 11 suunnittelukatselmusta. Vuoden 2018 puolella varmisteltiin vielä työturvallisuusasiat ja kansallisten muutostöiden vastaanotto suunniteltiin. Myös puhelulaitteet asennettiin vaunuihin ja testattiin.

Vuonna 2019 vaunujen vastaanottoa ja kuljetuksia Suomeen jatkettiin. Dokumentaation käännoistyö hollannin kielestä suomeksi aloitettiin. Tämä oli ja on Toivosen mukaan suuritöinen asia, joka jatkuu edelleen. Samana vuonna vastaanotettiin vaunujen 0-sarja ja suunniteltiin koejakso, joka toteutettiin yhdellä vaunulla. Muutosten ja lisäysten jälkeen alkoi vaunujen sarjavalmistus ja varustelu Suomessa. Ensimmäiset neljä vaunua toimitettiin joukko-osastolle 2019. Tämä oli Toivosen mukaan kaikkiaan noin kolmen vuoden prosessi.

Työ jatkuu vuoden 2020 puolella edelleen, jolloin tehdään Toivosen mukaan kunnossapitojärjestelmän viimeistelyä sekä jatketaan dokumentaation käännoistystä ja oikolukua. Lisäksi käyttäjiä sekä kunnossapitohenkilökuntaa koulutetaan. Kansallisten muutostöiden toteuttaja on Millog Oy. Toivosen mukaan vaunuihin tehdään vain välttämättömät muutokset, olemassa oleva suorituskyky hyväksytään sellaisenaan. Kyseessä on kuitenkin 1970-1980 -lukujen kalusto 1960-luvun suunnittelulla. Sen vuoksi esim. koulutus käytetyillä kalustolla on erilaista kuin uudella.

Esityksensä lopuksi Toivonen summasi vielä projektia. Hän kertoi, että yhteistyö hollantilaisten kanssa oli varsin hyvää, saatiin paljon hiljaista tietoa. Yhteistyö oli Toivosen mukaan myös avointa ja tuloksellista. Vaunujen tarkastusryhmällä oli ratkaiseva rooli hankittavan kaluston kunnan ja kustannusten hallinnassa. Panos-tuotos-suhde oli hyvä. Toivonen kertoi vielä lopuksi vaunujen kuljetuksista ja näytti niistä myös kuvia sekä yhden videon Hollannin satamasta, kun vaunuja ajettiin laivaan. Yleisöllä oli näin mahdollisuus kuulla myös vaunun ääntä.

Toivosen esityksen jälkeen tuli aika siirtyä ruokailuun ja kalustoesittelyyn. Ulkoalueelle oli ajettu riviin seitsemän BTR-50-alustaista vaunua. Näistä kaksi oli PT-versioita (PT-76 ja PT-A) ja loput BTR-50 eri versioita (BTR-50PK, BTR-50PU, BTR50PUM, BTR-50PUM1, BTR-50YVI). Näiden lisäksi esillä oli myös Leopard 1 ARV -evakuointivaunu. Kalusto herätti ansaittua huomiota. Tuskin on enää koskaan mahdollisuutta

Diplomi-insinööri Aki Toivonen luennoi pioneeripanssarivaunuista.

nähdä niin monta BTR-50-alustaista konetta samalla kertaa samassa paikassa kuin nyt. Tilaisuus oli näin ajatellen ainutkertainen. Kiltaveli Esa Muikko esitteli myös mm. PT-76:n uintiominaisuuksia valottaen vaunun toimintoja vesiajossa. Ruokataun ja kalustoon tutustumisen jälkeen oli jälleen aika siirtyä esitysten pariin. Luvassa oli vielä kolme mielenkiintoista luentoa eri aihepiireistä.

Suomalaisten panssarivaunujoukkojen alku: paloja vaunukoulutuksesta, -huollosta ja käytöstä sekä operatiivisista tehtävistä

Iltapäivän avasi everstilutnantti evp. Asko Itkonen suomalaisten panssarijoukkojen varhaisiin vaiheisiin keskittyneellä esityksellään. Itkonen esitteli alkajaisiksi uusimman kirjansa ”Suomen panssarijoukot 1919-1939”, johon hän kertoi esityksensäkin perustuvan. Itkonen valotti aluksi tankkien syntyhistoriaa ja niiden kehityskaarta yleisellä tasolla. Hän kertoi englantilaisten ja ranskalaisten olleen edelläkävijöitä panssariaseen kehitystyössä, venäläisten, saksalaisten ja amerikkalaisten seurattessa perässä.

Itkonen mainitsi ranskalaisen Renault F.T. Modelè 1917 -vaunun olleen ensimmäisen eurovaunun, sillä se oli käytössä noin kahdessakymmenessä eri maassa. Sitä valmistettiin lisenssillä varsin laajasti ja lisäksi sen alustalle koottiin erilaisia asejärjestelmiä ja siitä tehtiin useita eri versioita aina taisteluvaunusta siltavaunuihin sekä telatykkeihin.

Itkonen myös pohti sitä, miksi juuri Renault-vaunuja hankittiin Suomeen. Hankinta juonsi juurensa mm. Pietarin valtausajatuksiin, joita vuonna 1919 ylläpidettiin. Ranskasta hankittiin Renaultien kanssa Suomeen muutakin materiaalia, mm. lentokoneita ja jalkaväkiaseistusta ym. Renault-vaunu oli sinänsä viisas valinta. Se oli käytännössä ajanmukaisinta kalustoa mitä saatavissa oli ja vaunu oli osoittanut toimivuu-tensa myös sotatoimissa. Se oli myös huomattavasti kompaktimman kokoinen kuin esim. brittien Mark-sarjan vaunut, jotka olivat suuria laatikoita, joiden aseet olivat vaunun sivulla ja mm. pyörivää tykkitornia ei ollut. Renault sopi myös kokonsa puolesta suomalaisen peitteiseen maastoon ja oli helppo kuljettaa kuorma-autoilla tai ranskasta hankituilla perässä vedettävillä laveteilla.

Itkonen käsitteli esityksessään myös suomalaista varikkojärjestelmää ja kertoi, että miten jo 1919 varauduttiin mahdolliseen hyökkäykseen ja sotatoimiin. Hän kertoi myös vaunumiehiltä vaadittuja ominaisuuksia esitellen samalla panssarijoukon kokoonpanoa, jossa oli alkuun mm. 25 hevosta. Koulutus tapahtui ranskalaiseen tapaan. Malli ja oppi tulivat vaunujen valmistajamaasta.

Itkonen kuvaili vielä esityksessään suomalaisten tankkimiesten jokapäiväistä elämää, kertoen sen eri vaiheista aina Santahaminasta Hämeenlinnaan. Itkonen esityksestä tuli hyvin esille myös se tosiseikka, että panssarivaunujen käytölle suomalaisessa maastossa ei katsottu ylemmän johdon taholta olevan edes edellytyksiä ja joukkoa oltiin

välillä lakkauttamassa kokonaan. Vallitseva käsitys oli se, että sodat ratkaistaan pommikoneilla ja taistelukaasuilla, ei hyökkäysvaunuilla. Tämä vaikutti ratkaisevasti 1930-luvun kalustohankintoihin ja edessä vääjäämättä olleiden sotien osalta käytettävissä olevaan kalustoon. Esityksensä lopuksi Itkonen valotti vielä vuonna 1933 maahan saapuneiden Vickers-vaunujen kokeiluja ja Vickers 6 Ton Tank -hankintoja 1930-luvun lopulla.

Itkosen esityksen jälkeen oli päiväkahvin ja jaloittelun vuoro. Tällöin, kuten myös muiden taukojen aikana, oli mahdollisuus kahvittelun lomassa tehdä hyviä hankintoja Panssarimuseon myyntipisteestä, missä kauppa kävikin vilkkaasti. Tauon jälkeen pääsimme kuulemaan vielä kaksi esitystä.

100 vuotta suomalaisten panssarisotilaiden univormutunnuksia

Seuraavaksi saimme kuulla muista luennoista sisällöltään selkeästi poikenneen esityksen. Siirryimme teräksen kalskeesta hieman pehmeämmän materiaalin pariin, kun merkki- ja univormuhistorian harrasta, kiltaveli Seppo Simola kertoi suomalaisten vaunumiesten käyttämistä tunnuksista viimeisen sadan vuoden ajalta. Simola aloitti esityksensä kertomalla hieman omista taustoistaan ja luentonsa kokonaisuudesta. Hän kertoi samalla, että keskittyä esityksessään vain virallisiin tunnuksiin ja pukuihin.

Simola käsitteli aluksi panssarijoukkojen mustan aselajivärin historiaa. Hän kävi sen jälkeen läpi vaunujoukkojen erikoismerkin historiaa, kertoen tunnuksessa olevien haarniskakäsien ja rihlatun tykinputken taustoja. Simola mainitsi mm. että alun perin rihlattua tykinputkea esittänyt tunnuksen keskiosa on myöhemmässä vaiheessa alettu tulkitsemaan telapyöränä, mitä se ei alkujaan ole ollut.

Seuraavaksi Simola esitteli Suomen armeijan eri pukumallit ja niiden erityispiirteet panssarijoukkojen osalta. Ensimmäinen ulosmenopuku tuli Simolan mukaan käyttöön 4.8.1919 ja nahkapuku 25.5.1920. Simola kertoi kaikkien peruspukumallien taustat ja nahka-asujen myös. Hän kävi lisäksi läpi kauluslaattojen reunusvärit ja erilaisten päähine- sekä asetakitunusten historiat. Simola kertoi mm. Panssaridivisioonan kolminuolitunnuksen historian ja käyttöönoton vaiheet mainiten, että tunnus otettiin uudelleen käyttöön Panssariprikaatissa 2002, kun Panssaridivisioonan perustamisesta tuli kuluneeksi 60 vuotta.

Esityksen jatkuessa saimme kuulla vielä mm. panssarituhoojamerkin sekä panssarijääkärimerkin historiat vuosiin 1944. Näiden myötä siirryttiin sotienjälkeiseen aikaan 1940-luvun lopun kautta kohti nykypäivää. Simola mainitsi lisäksi mm. Panssaridivisioonan muistoristin 1. jaon vuonna 1956. Hän kertoi vielä perinneristien historiaa aina vuodesta 1974 alkaen sekä mustan baretin ja siinä kannettavan silmikköpääntunnuksen taustoista ja käyttöönotosta 1988.

Hyvin havainnekuvin varustetun jämäkän esityksensä lopuksi Simola harmitteli sitä, että harmaiden pukujen poistuttua uudemmissa maastokankaisissa palveluspuvuissa m/91 ja m/05 ei enää ole mitään kovin kiinnostavia elementtejä merkkejä ja tunnuksia ajatellen. Em. puvuissa aselajivärikin kannetaan enää vain joukko-osastotunnuksen pohjana.

Havainnot Erillisestä Panssarikompaniasta 1943–1944

Päivän viimeisenä luentona saimme kuulla HuK Kari Kuuselan tutkielman BT-42-vaunuilla operoivien Erillisen Panssarikompanian vaiheista ja kaluston käytöstä. Kuuselan esitys oli sikäli mielenkiintoinen, että hän haastoi esityksessään tämän hetken vallitsevat tiedot ja oletukset kompanian vaunujen käyttömahdollisuuksista sekä ampumatarvikkeista.

Kuusela kertoi esityksensä ensisijaisena lähteenä olleen Kansallisarkistossa olevat asiaan liittyvät alkuperäisdoku-

Kiltaveli Esa Muikku esittelee PT-76-tiedusteluvaunun vesiajo-ominaisuuksia yleisölle. Esittelyn kohteena on PT-76A-ajokoulutusversio.

mentit, joita hän on tutkinut. Hän myös kertoi vierailleen niillä paikoilla, missä BT-42-vaunuja sotavuotina käytettiin. Kuusela myös kiitti häntä selvitystyössä tukeneita ja avustaneita tahoja Arto Ojasta (tykistöön liittyvät asiat) ja Jouni Vierimaata (kartat ja piirroset).

Esityksensä aluksi Kuusela esitteli Erillisen Panssarikompanian toiminta-alueen ja taistelupaikat Viipurin lähellä kesäkuussa 1944. Hän pohti lisäksi, että mihin tarkoitukseen BT-42-vaunut lopulta tehtiin, suora-ammuntaan vai epäsuoran tulen vaunuiksi sekä mitä ampumatarvikkeita ne käyttivät ja mikä taho käski kompanian Viipuriin?

Kuuselan mukaan BT-42 ei ollut panssarivaunu vaan teloilla liikkunut panssaroitu tykki ja tehty jalkaväen tulitukiammuntaan. Se koottiin kustannus- ja tuotantosyistä BT-7-sotasaalisanssarivaunun alustalle. Mihin tarkoitukseen vaunut lopulta ylipäätään valmistettiin ja kuka käski ne valmistamaan ei Kuuselan mukaan dokumenteista suoranaisesti selviä.

Kuuselan mukaan näyttää siltä, että ajatuksena oli suora-ammunta. Vaunun 114 mm haupitsin koro, noin 19 astetta, ei riitä epäsuoran tulen ammuntaan, koroa on puolet vähemmän kuin kenttätykissä missä se on noin 40 astetta. Ampumatarvikkeista löytyy 114 mm:n ontelo mikä viittaisi Kuuselan mukaan siihen, että vaunulle on kaavailtu mahdollista panssarintorjuntakäyttöä. Ampumatarvikkeita Kuusela kertoi selvittävänsä vielä lisää.

Seuraavaksi saimme kuulla hieman BT-42-vaunuja käyttäneen Erillisen Panssarikompanian henkilöstöstä ja kompanian päällikkö Stig Sippelin luonnehdinnoista alaisistaan. Kuusela totesi, että kompanian upseeristossa ei ollut panssarimiehiä, tykistön ja panssarintorjunnan miehiä kylläkin. Miehien osalta yli puolet oli panssarintorjunnasta, tykistöstä vähemmän.

Kuuselan mukaan kompanian sotavarustekirjanpito löytyy Kansallisarkistosta ja että hän on sitä kautta selvittellyt kompanian käyttämiä ampumatarvikkeita. Kirjanpidosta ilmenee, että kompania sai ontelokranaatit vasta 10.–12.6.1944 ja ei ampunut näitä ennen Viipurin taistelua.

Kuulimme vielä Viipurin ja sen läheisen Tammisuon tapahtumista, joissa kompanian vaunut olivat mukana. Kuusela kertoi, että BT-42-vaunut olivat ampuneet puna-armeijan IS-2-, T-34- ja KV-1-vaunuja, mutta tuloksetta. Läpäisyä ei tapahtunut. Hän käsitteli vielä BT-42-vaunujen mahdollista epäsuoran tulen käyttöä ja esitteli epäsuoran tulen ammunnan mahdollisesti tarvittavia välineitä. Kuusela kävi läpi myös vaunun radiokalustoa.

Kuusela kävi lisäksi läpi vaunuilla 1944 tapahtunutta ampuja- ja ajajakoulutusta. Panssaridivisioonan komentaja, kenraali Lagus, oli Kuuselan mukaan kieltänyt epäsuoran tulen ammunnan vaunuilla. Tutkiessaan asiaa Kuusela kertoi tulleen siihen johtopäätökseen, että se ei ollut mahdollistakaan käytössä olleilla välineillä.

Esityksensä loppuksi Kuusela pohdiskeli vielä Viipurin tapahtumia 1944 sotapäiväkirjojen valossa. Hän myös kritisoi Viipuri-kirjallisuutta, jossa on hänen mielestään paljon virheitä ja vääriä päätelmiä.

Kuuselan esityksen jälkeen oli jäljellä enää loppukeskustelu. Kysymyksiä tuli tasaisesti kaikille luennoitsijoille, eniten keskustelua herättivät BT-42-vaunujen vaiheet sekä Leopard 1 ARV. PT-76- ja BTR-50--alustaiset laitteet olivat myös kysymysten keskiössä. Tilaisuus päättyi klo 17.00.

Vuoden 2020 vaihtuvat näyttelyt Panssarimuseolla

Museon kaudelle 2020 kootaan jälleen kolme erikoisnäyttelyä. Näyttelyistä ensimmäinen, ”Suomalaisten panssarijoukkojen tulikaste – Honkaniemen panssari-taistelu 26.2.1940” käsittelee nimensä mukaisesti talvisodan tapahtumia 26.2.1940 Honkaniemessä Karjalan kannaksella. Ko. paikassa käytiin 80 vuotta sitten talvisodan ainoa panssari-taistelu suomalaisten ja venäläisten välillä. Näyttely summaa kuvin ja tekstein suomalaisen Vickers-kompanian kohtalon hetket tuona päivänä.

Toinen vaihtuvista näyttelyistä ”Teknistä taituruutta – Panssarivaunujen huolto- ja korjaustoiminta Suomessa sotien 1939–1945 aikana” valottaa vähemmän kerrottua, mutta taistelevan joukon toiminnan kannalta varsin olennaista asiaa eli huoltotoimintaa. Näyttelyssä keskitytään tekstein, kuvin ja esinein erityisesti mekaanisen huollon osuuteen.

Kolmannessa erikoisnäyttelyssä ”Teräksistä iskuvoimaa – Taistelupanssarivaunujen ampumatarvikkeet Suomessa 1919–2020” esittelee maassamme käytettyjä taistelupanssarivaunuampumatarvikkeita aina vuonna 1919 Renaulteissa käytetyistä 37 mm Puteaux -tykin ammuksista nykypäivän ampumatarvikkeisiin. Näyttely sisältää paljon havainnollista aineistoa mm. halkileikkauja ammuksia sekä erilaista opetus- ja koulutusmateriaalia.

Mannerheim-ristin ritari Olli Aulangon Sturm Ps 531-6 maalaukseen

Museon pajalla mekaanisen muokkauksen alla vuoden 2017 syksystä ollut Stu 40 Ps 531-6 lähti 23.1. Panssariprikaatiin Millog Oy:n hoiviin. Vuoden 1944 asuun ulkoisesti palautettava vaunu hiekkapuhalletaan, pohjamaalataan ja maalataan kolmivärinaamiokaavioon, kuten se on kesän 1944 taisteluissa ollut. Vaunu saa myös sodan ajan tunukset sekä voitonrenkaat tykkinsä putkeen ja Liisa-nimen ajajan visiiriin. Vaunu tullaan aikanaan valmistuttuaan asettamaan Panssariprikaatin pääportin läheisyyteen Mannerheim-ristin ritarien muistomerkin viereen.

PAROLAN KUNTOUTUSPISTE

Parolantie 54 - 56
13720 Parola
Puh. (03) 637 2043

L-PELTI ky

p. 0400 712 906
Pietiläntie 7, Hämeenlinna

KYMENLAAKSON TILINTARKASTUS OY

TILINTARKASTUSYHTEISTÖ
Mikkosentie 12, 04600 Mäntsälä
Puh. 0400 712 626

JANATRANS OY

Kuljetusliike
Puh. 0400 737 233

Kohti puhdasta sähköjärjestelmää

Suomalaisten kantaverkkoyhtiö

Fingrid vastaa Suomen sähkönsiirron runkoverkosta eli kantaverkosta. Siihen kuuluu noin 14 600 kilometriä voimajohtoja, lähes 120 sähköasemaa sekä varavoimalaitoksia vakavien häiriötilanteiden varalle. Turvaamme asiakkaille ja yhteiskunnalle varman sähkön.

Mukana energiamurroksessa

Muovaamme tulevaisuuden sähköjärjestelmää, joka on monipuolinen, joustava ja kustannustehokas. Teemme tiivistä yhteistyötä niin Pohjoismaiden kuin koko Euroopan tasolla, kansalliset edut turvaten.

Fingrid välittää. Varmasti.

FINGRID
www.fingrid.fi

Talvilomatapahtuma museolla

Panssarimuseon talvitapahtuma järjestettiin lauantaina 22.2. perin poikkeuksellisissa olosuhteissa. Päivä oli erittäin sateinen sekä tuulinen ja lumesta ei ollut tietoaakaan, joten perinteistä pulkkamäkeä ei tänä vuonna saatu tehtyä. Sääoloista huolimatta tapahtumassa vieraili noin kaksisataa kävijää.

Huono sää ei sinänsä haitannut tapahtumaa, sillä pääosa toiminnoista oli sisähalleissa. Pienemmille lapsille oli pallomeri ja myös tankkirastipassi-tehtävä, johon piti etsiä kuvissa olevien vaunuyksityiskohtien mukaan oikea laite ja poimia siitä kirjain. Kirjaimista muodostui lopulta passin sana. Palauttaessaan passin sai pienen lahjan muistoksi suoritetusta tehtävästä.

Tapahtumaan oli tuotu myös uusia elementtejä. Ensimmäistä kertaa tapahtuman käytössä ollut Millog Oy:ltä lainaksi saatu Leopard-panssarivaunun virtuaalikorjaussimulaattori kiinnosti yleisöä. Virtuaalilasein toteutettua aika realistista toimintoa kävikin moni kokeilemassa. Samassa hallissa oli mahdollisuus kokeilla lisäksi ekoaseammuntaa sähköisellä rynnäkkökiväärillä. Paikalla olivat myös karvakaverit omistajineen eli kaksi suloista koiraa, joita sai silitellä ja halia.

Ulkotoimintoja olivat polkuautoajelu ja BMP-1 -kiltavaunuajelutus. Polkuautojen käyttäjiä ei keliolosuhteista joh-

Kiltaveli Markus Hauta näyttää mallia Leo-virtuaalikorjaussimulaattorin käytössä.

tuen ymmärrettävästi juuri ollut, mutta vaunuajelulla kävi paljon väkeä. Kyydillä olleet saivatkin kokea palan vaunumiesten arkipäivästä kuran ja vesisateen keskellä. Ulkoalueella oli lisäksi mahdollisuus tutustua Panssariprikaatin vaunukalustoon. Esillä olivat Leopard 2 A6 -taistelupanssarivaunu sekä Leopard 2L -siltapanssarivaunu.

Päivä kului mukavan yhdessäolon merkeissä. Kiitokset kaikille tapahtumaa tukeneille tahoille ja järjestelyissä mukana olleille.

Kokouskutsuja

Panssarikilta r.y.

Panssarikilta ry:n kevätkokous pidetään lauantaina 4.4.2020 klo 11 alkaen Panssarimuseolla, Hattulantie 334, Parola. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9§:ssä mainitut kevätkokoukselle kuuluvat asiat. Ilmoittautumiset kokoukseen 27.3.2020 mennessä, puh 040 568 1186 tai toimisto@panssarikilta.fi

Kahvitarjoilu, tervetuloa!
Hallitus

Helsingin seudun osasto

Helsingin seudun osaston kevätkokous pidetään maanantaina 23.3.2020 klo 18.00 alkaen osoitteessa Veikkaus Oy pääkonttori, Aku Korhosen tie 2, Helsinki. Olemme kadun ensimmäisessä toimistotalossa, sisäänkäynti on lasiovi pihan liikenneympyränä toimivan kukkaistutuksen vasemmalla puolella. Ovesta ei välttämättä pääse sisään muutoin kuin soittamalla Eero Juhola 040- 5610219. Lähin juna-asema on Pohjois-Haaga (n. 10 min kävelymatka, I ja P junat). Saapuessasi Helsingin suunnasta siirry jo asemalla junaradan oikealle puolelle ja kävele radan suuntaista puistotietä junan menosuuntaan. Lähimmät bussipysäkit ovat Kanteletarentie (bussit 54, 553, 553K) ja Näyttelijäntie (bussit 31, 32, 36, 40, 51, 55, 553K). Pihalla ja Aku Korhosen tien varrella on pysäköintipaikkoja. Kokouksen jälkeen Risto Viita esitelmöi aiheesta ”Reserviläisten koulutus, raskasaseammunnat ja pspri”. Lisänä kahvitarjoilu.

Tervetuloa!
Johtoryhmä

Etelä-Pohjanmaan osasto

Panssarikillan Etelä-Pohjanmaan osaston kevätkokous Lauantaina 21.3.2020 klo 13 Lapualla, Mariantallissa, osoitteessa Puistotie 3.

Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Johtoryhmä

Helsingin seudun osaston panssari-ilta 20.4.2020

Panssari-iltoja järjestetään kuukauden, parin välein. Ideana on kokoontua yhteen kahvikupposen ääreen vaihtamaan uusimmat kuulumiset, tutkimaan sotilasaiheisia teoksia, kuuntelemaan pieniä mini-esitelmiä ja katsomaan valokuvia sekä videofilmejä.

Seuraava Panssari-ilta on maanantaina 20.4. klo 17.00 alkaen osoitteessa Veikkaus Oy pääkonttori, Aku Korhosen tie 2, Helsinki (katso tarkemmat ohjeet Helsingin seudun osaston kokouskutsusta toisaalla tässä lehdessä).

Voit saapua kun ehdit eli myöhästyminen on sallittua, ja voit lähteä heti kun sinun täytyy. Tilaisuus kestää yleensä 2-3 tuntia mutta olemme hyvin joustavia. Tarjolla on kahvia ja teetä ja jotain pientä, ja lisäksi saa tuoda nyyttärityylistä naposteltavaa jos haluaa.